

Celjski TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE CELJA

Poština plačana v gotovini

Leto II. — Štev. 38.

Celje, dne 17. septembra 1949

Cena 2 din

Kako potekajo odkupi v okraju Celje-okolica September - mesec odkupov

Mesec september je težišče letošnjih odkupov, ko naša gospodarstva oddajajo svoje pridelke, ki so važni za prehrano delovnih ljudi. Poleg rednih artiklov, ki potekajo plansko skozi vse leto, kot je živina, mleko, jajca, je zlasti poudarek v tekočem mesecu na odkupu žita, sadja, oljnih semenih ter krompirja.

Odkup žita je v prvih treh dekadah potekal zelo uspešno ter so bile norme dnevno prekoračene. Do danes pa je plan realiziran le do 80%, dasiravno bi bil moral biti odkup končan 15. t. m. Krivda leži večinoma na spekulantskih težnjah kmetovalcev, ki se spričo nebudnosti KLO ter aktivna, skušajo izmakniti obveznostim do skupnosti. Isti dokazujejo nižji hektarski donos, ter potrebe prehrane za več družinskih članov, ki so pa v stvarnosti odvisna delovna sila. Naš kader po odkupnih stanicah bo moral prav resno pristopiti k likvidaciji izostankov oddaje žita, ker je pred durmi še mnogo važnejša akcija: odkup krompirja.

Za našo republiko je odkup krompirja brez dvoma najpomembnejši, ker z njim pridobimo tudi poljski pridelek po petletnem planu najvidnejše mesto. Že pred tedni smo objavili značilnosti letošnje republiške uredbe, o obveznem odkupu krompirja, ki dosledneje zajema težke presežke po progresivni lestevici za večja gospodarstva. Da zagotovi nemoten in hiter potek planiranja ter da prepreči vse nepravilnosti pri odkupu, je okrajni odbor OF izvedel množično merjenje krompirišč, ter ugotovljeno je da donosa istega, na katerem je sodelovalo nad 2600 frontovcev. Ugotovitve te množične kampanje so dale dobre rezultate za določanje obvezne oadje, ki se že vrši na terenu po brigadnem sistemu. Hektarski donosi so zelo lepi pri slabših vrstah krompirja, ter večjih gospodarstvih in dosežajo v poednih primerih tudi preko 30 ton. Povprečni donos v okraju pa bo znašal 11.000 kg, kar je z ozirom na planirani prirastek po petletnem planu lep uspeh. Odkup se bo vršil po novem brigadnem sistemu, ki bo zajel celoten sektor ene odkupne stanice naenkrat, ga likvidiral ter pričel z istim načinom na področju druge odkupne stanice. Takih stanic je na terenu okraja devet.

Da zagotovimo redno preskrbo z maščobami, so prejeli KLO nalogo, da v okviru zvezne uredbe zadolže ekonomsko močnejše kmete z obvezno oddajo prašičev. Žal se mnogi odgovorni odborniki KLO niso zavedali važnosti preskrbe z maščobami, ter niso (ali pa zelo slabo) pravočasno dostavili zadolžitve kmetovalcem. Takji primeri so v KLO Liboje, Letuš, Jeronim, nekateri pa so izdali nestvarne odločbe in obremenje-

vali posamezna gospodarstva s 4-6 pitanci, kar je nesmisel zaradi nemogoče realizacije. To se je pojavilo zlasti v Sempetru in ostalih KLO v Sav. dolini. Odkup pitancev v preteklem mesecu je znašal le 46%, dočim tudi v tekočem mesecu ne kaže napredka.

Zelo malomaren je odnos kmetovalcev do oddaje mleka, katerega zjemamo le do 50%. — Neinicijativnost odkupnega podjetja, KLO, ki so izdali pavšalne mesečne zadolžitve in se niso ravnali po mesecih dojnosti krav, so nosilci krivde, da naši otroci ne prejemaajo predpisanih količin dragocenih kalorij ter vitaminov, ki so v mleku. Spremembe časovnega plana oddaje ter večja zainteresiranost odgovornih funkcionarjev, bi pripomogla k 100% zajetju mleka. Slično kot pri mleku je pri odkupu jajc in perutnine.

Letos je izredno dobra sadna letina ter bo treba zajeti ogromne količine za potrošnje mest ter industrijskih centrov za dragocene izvozne devize ter za predelavo v naši živilski industriji. Res, da

stoji pred našim odkupnim podjetjem odgovorna naloga, ki jo zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev ne zmore v celoti izpolniti, res je pa tudi, da bi lahko KLO organizirali prevoze z vprežno živino ter odpremljali vsaj sadje za predelavo, za katero so prevzele odgovornost šole in pionirske organizacije.

Iz odkupa oljaric bomo dobili v našem okraju ravno toliko maščob kot od številnih pitancev. Sončnice in buče so dozorele in odkup teh semen je v teku. Skrb za zajetje teh dragocenih artiklov je na KLO kot frontnih organizacijah pa tudi kmetovalce je treba zainteresirati za oddajo, saj prejmejo za 100 kg sončnih semen 10 kg jedilnega olja.

Pravilno zajetje odkupa potem dobro organizirane odkupne mreže bo zagotovilo ljudstvom nenehen dvig življenjskega standarda, na drugi strani pa preprečevalo spekulantske težnje posameznih kmetovalcev, ki prinašajo nezajete viške na prosti trg in se tako ekonomsko ojačani postavljajo v bran proti osnovnim pridobitvam NOB, to je proti izkoriščanju človeka po človeku, proti socialni preobrazbi našega kmetijstva, proti mobilizaciji prepotrebne še sproščene delovne sile — skratka proti socializmu.

Zopet nova kmetijsko obdelovalna zadruga v Savinjski dolini

Ze nekaj tednov so prebivalci vasi Prekope v Savinjski dolini živahno razpravljali o ustanovitvi obdelovalne zadruge. Najbolj aktivni za formiranje so bili kmetje Kladnič Robert, predsednik KLO-a, Cencelj Ivan, tajnik KLO-a, pa tudi Cizej Mirko, Farčnik Anton itd. Na raznih sestankih so razpravljali o tem, kako bi pristopili k delu na zadrugi način, zavedajoč se, da je le tako mogoče doseči dvig kmetijske proizvodnje in pocenitev poljskih pridelkov.

So pa v Prekopi tudi ljudje, ki jim je zadruga trn v peti. Na vse načine so rovarili proti zadrugi. V tem smislu so delali tudi provokatorji Dosedla Avgust, Dosedla Rafael in Petrovič Matija, ki so pa za svoje početje že prejeli zasluženo kazen.

Kljub vsem poizkusom reakcije pa se je dne 6. septembra 1949 vršil v Prekopi občni zbor obdelovalne zadruge Prekopa. Sest in dvajset zadrugnikov je na občnem zboru po temeljiti razpravi sprejel sklep o ustanovitvi KOZ Prekopa in si izdelalo zadruga pravila. Izvolili so tudi upravni in nadzorni odbor.

Zadruga poseduje danes 82 ha zemlje, njiiv ima 19 ha, na katerih je posejanih 19.000 sadik hmelja. Tudi 1 ha 18 a vinograda je zadruga zemlja. Zadruga ima tudi potrebne stroje, kakor 2 kosilnici, 2 izruvača krompirja, 2 elektro-

motorja, 2 stroja za sušenje krme in več raznih plugov itd.

Po vseh dosedanjih izglekih se bo zadruga v bližnji bodočnosti razširila še z vstopom ostalih kmetov v zadrugo. Zadrugniki so pričeli pripravljati sodelveni plan in načrt za investicijska dela v zadrugi.

V kmetijsko obdelovalno zadrugo v Arji vasi je vstopilo še 10 družin

Kmetijsko obdelovalna zadruga v Arji vasi vedno znova potrjuje vse prednosti socialističnega kmečkega gospodarstva in vzbuja tako v bližnji kakor daljni okolici občudovanje. Zato ni čudno če se ji je pred meseci priključilo 14 kmetov iz Arje vasi, v sredo na izrednem občnem zboru pa so zadrugniki sprejeli v svojo sredino spet deset družin iz Petrovc.

Zadruga se uvršča med največje v Sloveniji in ima sedaj s priključitvijo novih 175 ha že 550 ha zemlje. Zadrugniki so v nadaljevanju občnega zbora razpravljali predvsem o tem, kako bodo v naslednjih letih povečali svoje hmeljske nasade in tako izpolnili zelo važno gospodarsko nalogo. S svojim marljivim delom bodo še bolj dvignili ugled zadruge ter pritegnili še tiste kmete v svojo sredino, ki sedaj še oklevajo.

Osvajajmo nove načine dela!

Naprej za večjo storilnost! — Ogenj ki ga je prižgal Alija Sirotanovič, naj prodre v vsako našo tovarno, obrat in rudnik!

Delovni kolektivi naših opekarn v borbi za večjo delovno storilnost

Celja, preizkusiti svoje delovne sposobnosti, doseči najvišji delovni učinek, prenesti pokret za višjo storilnost, ki ga je začel Sirotanovič, še v opekarni, je prevzela tudi najboljša delavca Celjskih opekarn. Za doseg rekorda so si izbrali 9. september, dan pred prevzemanjem prehodne zastave GO ZS Slovenije in ministrstva za gradnje LRS. Pripravili so vse potrebno za tekmovalnje, pregledali stroje, imeli sestanke z delavci itd.

V tekmovalstvu za večjo storilnost so kljub dežju, ki jih je znatno oviral, dosegli prav lepe uspehe. Najboljši so bili v Bukovzlaku, kjer so presegli dnevni plan proizvodnje bobrovca za 43%, proizvodnje zidakov za 26%. Tudi v Zalcu so pri strešnikih presegli plan za 43%, pri zidakih pa le za 3% manj kot v Bukovzlaku. V Ljubecni so pri izdelavi strešnikov dosegli 121% dnevnega plana. Ker je doseg večjih uspe-

hov onemogočilo slabo vreme, so sklenili, v prihodnjih dneh znatno preseči tokratne uspehe.

Ob prevzemu prehodne zastave so v resoluciji CK KPJ obljubili, da bodo nadaljevali borbo za večjo delovno storilnost, za čimprejšnjo izpolnitev letnega plana in tako ostali najboljši kolektiv v proizvodnji gradbenega materiala v Sloveniji. Obljubili so, da bodo letni proizvodni plan izpolnili do 29. novembra, znižali polno lastno ceno za 2%, znižali neupravičene izostanke od 0,6% na 0,3% in poživeli kulturno-prosvetno delo, ter še bolj utrdili sindikalno organizacijo. Napovedali so tekmovalnje za višjo delovno storilnost vsem opekarnam v Sloveniji.

Resolucijo so zaključili z besedami: »To je naš odgovor klevetnikom z vzhoda in zahoda, mi stojimo trdno na poti naše Partije in našega ljubljenega vodje, tovariša Tita!«

Celjsko grafično delavstvo je v pripravi na II. kongres grafičarjev Jugoslavije doseglo velike delovne uspehe

V dneh 13. in 14. septembra t.l. je v Ljubljani zasedal II. kongres grafičarjev Jugoslavije, da pregleda dosedanje delo grafičnega delavstva in da postavi nove naloge, ki jih terja izgradnja socializma v naši državi. I. kongres, ki je bil leta 1946, je imel težko nalogo, kako delo v grafični stroki vskladiti z zahtevami novega delovnega načina, kar je bilo zaradi posebne strukture zelo kočljivo. Toda zavest in volja grafičnega delavstva v novi Jugoslaviji je premagala vse začetne težave. Kakor v vseh drugih industrijah se je tudi v tej stroki pristopilo k tekmovalstvu, uvedle so se norme, brigade in tudi v petletni plan se je grafična industrija vključila, da tako uspešno zadostuje zahtevam po večji produktivnosti. Iz poročila sekretarja CU posnamemo, da vsi ti napori niso ostali brezuspešni, saj se je proizvodnja v grafični industriji od I. kongresa dvignila za 50 odstotkov.

Tudi celjsko grafično delavstvo se je vsledkar zavedalo svoje pripadnosti k skupnosti vseh delovnih ljudi Jugoslavije. Že l. 1946 je sprejelo tekmovalje z ostalimi kolektivi grafične stroke Jugoslavije in si takrat priborilo predhodno zastavo kot najboljša podružnica svoje industrije v Sloveniji. V počastitev II. kongresa je prav tako sprejelo tekmovalje z ostalimi podružnicami ter organiziralo v Celjski tiskarni tudi tekmovalje med oddelki in posamezniki v produkcijskem sektorju ter v sindikalnem delu. Delo po normah se je zlasti v tem času močno razgibalo in je tudi beležiti precejšen preseg, nekateri okrog 20%, kljub temu, da so se norme prav pred začetkom tekmovalja dvignile za povprečno 10%. V oddelku strojnice se je uvedel brigadni sistem, s tem se je proizvodnja še bolj dvignila. V vseh oddelkih se vztrajno borijo za doseg in preseg letnega plana.

V povojnih letih je razmeroma maloštevilni kolektiv natisnil 134 del naših pisateljev in pesnikov, strokovnjakov in vzgojiteljev v skupni nakladi blizu dveh milijonov. S tem so celjski grafičarji

neposredno sodelovali pri ustvarjanju velike kulturne vrednosti, s katero so se obogatili naši delovni ljudje. Razen tega je bilo tiskanih nešteto brošur, tiskovnih in tabel, katerih število gre v stotisoče. Kljub objektivnim težavam so uspešno izpolnjevali vse letne proizvodne plane, v zadnjem mescu pa so kot rezultat predkongresnega tekmovalja izpolnili plansko obveznost s 178% po obsegu in 176% po vrednosti.

Za časa tekmovalja so se posebno izkazali tovariši: Bohinc Jože, Ozebek Ivan, Faktor Albina, Ferme Rudni in Ločičnik Hilda. Vsi ti so bili predlagani za udarnike.

V počastitev II. kongresa so celjski grafičarji organizirali tudi več prireditvev. Tako je bila dne 9. septembra v Celjski tiskarni odkrita spominska plošča tovarišem, ki so v narodno osvobodilni borbi dali svoje življenje. Isti dan je bila odprta v Centralni knjižnici razstava, ki naj pokaže delo sindikalne podružnice v štirih letih po osvoboditvi. Razstava res ne pokaže vsega dela, ki ga je podružnica opravila v teh letih, kajti mnogo gradiva se je zgubilo. Razstava naj opozori tudi ostale sindikalne podružnice, da vse delo točno evidentirajo ter zbirajo ter čuvajo dokumente, da bi sindikati vsak čas mogli pokazati na ogromne napore, ki vsi služijo vzgoji novega človeka in izgradnji socializma. Razstava spričuje, da je fizikalno življenje v podružnici zelo razgibano in uspešno. Tudi fizikalne tekme z ostalimi grafičnimi aktivji Slovenije so dokaz delavnosti FA Grafičarja. Te tekme so postale v Celju že tradicionalne, saj so se letos vršile že četrtič.

Zal se kulturna prireditve v čast II. kongresa zaradi dela na drugih področjih ni mogla zadostno pripraviti, čeprav je bilo vanjo vložena mnogo truda, in bo izvedena pozneje.

Vse to delo grafičnega delavstva v Celju izpričuje njegovo voljo, da bo nove naloge prav tako zavestno izpolnjeval, da čimprej zgradimo pri nas socializem, pa naj bo to komu prav ali ne.

Tekmovalje kmetijskih zadrug za zbiranje in odkup zdravih zelišč

Upravni odbor kmetijske zadruge Gorica ob Dravi je na svoji seji dne 5. t. m. pretresal vsa vprašanja in dolžnosti, tičoč se razvoja dejavnosti kmetijske zadruge ter pri tem ugotovil, da teče plan gozdarske proizvodnje, dovoza na obrate in postajo ter produkcija zelo zadovoljivo. Sprejel je tudi razne konkretne sklepe, med katerimi je sklenil tudi poživeti do najvišje mere zbiranje in odkup zdravih zelišč in gozdnih sadežev, upoštevajoč dane smernice iz dnevnega časopisa.

Da se odkup zdravih zelišč in gozdnih sadežev v celoti izvede, je sklenilo, da napove tekmovalje vsem KZ v okraju Soštanj in Celje-okolica v naslednjih točkah:

1. Zajeti z dobro organizacijo zbiranje vseh vrst zdravih zelišč 100%.
2. Organizirati zbiranje in sušenje ter vskladitvenje tako, da bodo zbrana zelišča in gozdni sadeži v celoti odgovarjali zahtevam borz na zunanjem trgu.

3. Podzeti vse mere, da bo obenem z zbiranjem tudi redno potekalo tekoče finančno poslovanje, to je redna izplačila zbiralcem in redno odpremljanje in fakturiranje prevzemnemu podjetju.
Hkrati je zaprosila terenskega pooblaščenca Droge, ki je določen za center Celje in Mozirje, da beleži uspehe za odkupno podjetje, in upravo OZK Soštanj in Celje, da postavi v komisijo za ocenitev po enega člana.

Ob pričetku šolskega leta

Po izdatnih šolskih počitnicah, v katerih si je naša mladina v nešteti delovnih akcijah in v mnogostevnih počitniških kolonijah ob sinjem Jadranu, ob vznožju naših planin, ob bistri Soči, Savi, Savinji, Dravi in Muri pošteno duševno odpočila, so vrata v prečiščenih in obnovljenih prosvetnih hramih spet odprta na stečaj. Mesta, ki so kazala v vroči poletni pripeki pusto in krmežljivo lice, so po trumah razigranih in od sonca ožganih pionirjev in mladincev spet nanovo zaživele, po vaseh in trgih pa naši pionirji živahno komentirajo navodila in odredbe, ki so jim jih dali naši prosvetni delavci ob pričetku šolskega leta.

Na območju Celja in okolice deluje trenutno 48 osnovnih šol, 7 višjih osnov šol, 14 sedemletk, 2 nižji in ena polnolna gimnazija, še nepopolno učiteljske in trgovski tehnikum. Poleg tega imamo vrsto vzgojnih domov: tri DID-e, ene otroške jasli, tri mladinske domove, Kajuhov dijaški dom in Dijaški dom učiteljskišnikov.

Osnovni šol v St. Ilju pri Velenju in v Mrzlem polju še nista pričeli z delom, ker je na prvi šoli učiteljica Zbolen, na drugi šoli pa še učiteljica Zbolen. Ljudmila zaradi brezdušnega odnosa do naše mladine in ljudske oblasti iz čisto osebnih razlogov ni nastopila svoje službene dolžnosti. Prav tako je pouk na nekaterih šolah zaradi osebnih koristi in kaprice sicer redkih učiteljev ali okrnjen ali pa zelo otežkočen. Ze pred zaključkom minulega šolskega leta, deloma pa tudi v počitnicah, so se izvršile nekatere premeštitive učnega osebja po službeni potrebi v okraju samem, nekateri pa tudi izven okraja. Večina premeščenih je pravilno razumela ta ukrep ljudske oblasti in se je na novih službenih mestih brez obotavljanja javila ter se tamkaj z voljo in veseljem tudi takoj lotila dela, medtem ko to za Korošec Drago, Bolha Milo in Intihar Ano ne velja. Proti ta-

kim bodo podvzete najostrejše zakonske mere.

Zelo važen ukrep je izvršila naša prosvetna oblast, ki je izdala odločbo o rajonizaciji sedemletk. S to odločbo se je na eni strani omilil naval dijakov na gimnazije, na drugi strani pa bodo sedemletke šele sedaj prav zaživele in odigrale pri izgradnji socializma v naši deželi svojo prevažno vlogo.

Odločba o rajonizaciji pa je naletela med mnogimi našimi ljudmi na nerazumevanje. Sedemletke, ki hočejo dati vsej naši mladini nižjo srednješolsko izobrazbo, so vendar glavna pridobitev naše socialistične revolucije na prosvetnem polju. Ob koncu prve petletke bodo sedemletke v okraju Celje-okolice zajele že 75% vse naše šolske mladine. Res je, da še te nove nižje srednje šole nimajo tradicije, vendar je napačno, da mnogi naši ljudje, med njimi tudi celo taki, od katerih tega ne bi pričakovali, smatrajo sedemletke za nekatere pastorko in nečejo pošiljati svojih otrok vanje, dasiravno je učni program popolnoma enak onemu na nižjih gimnazijah in da je omogočen dijakom dovršene sedemletne šole z uspešno položenim nižjim tečajnim izpitom normalen prehod v četrti razred gimnazije oziroma v cel niz strokovnih šol. Vrh tega pa ne smemo prezreti glavne naloge, ki jo bodo odigrale sedemletke v socialistični Jugoslaviji pri vsesplošnem dvigu kulturne ravni naših narodov.

Resnici na ljubo je treba poudariti, da še za sedemletke ni na razpolago dovolj učiteljskega kadra, toda pri tem ne smemo prezreti razveseljiva dejstva, da se vse naše učne moči na sedemletkah temeljito in vestno pripravljajo na pouk posameznih predmetov in da dosežajo pri svojem delu po objektivnih ugotovitvah kontrolnih organov prav zadovoljive uspehe, ki v ničemer ne zaostajajo za onimi na nižjih gimnazijah.

Kljub razmeroma gosti mreži sedemletk pa bodo ljudski odbori za okoliše Šentjur ob Taboru, Gomilsko in Trnava ter Zusem, Slivnica in Planina morali misliti na otvoritev novih sedemletk.

Posebno poglavje je vprašanje mladinskih in dijaških domov na sedemletkah in samem mestu Celju. Sedemletke bodo lahko zajele oddaljenejšo mladino le pod pogojem, če se bodo našli pri njih primerni prostori za ustanovitve dijaških internatov, medtem ko je situacija v Celju seveda povsem druga.

Zaradi povečanega števila srednjih šol v okolici, zaradi splošnega prosvetnega dviga delovnega ljudstva se stalno dviga tudi število dijaštva na popolni celjski gimnaziji. Glede na našo prosvetno politiko in kulturno revolucijo tudi drugače biti ne more. Mladina posebno v nižji gimnaziji ne more delati brez nadzorstva staršev; najbolje seveda je, da študira pod strokovnim nadzorstvom. Pritisk v dopoldanske oddelke je izreden, a razumljiv, v le te morajo priti vozači, gojenci iz mladinskega in dijaškega doma, pa tudi tisti, katerih starši (oče in mati) so dopoldne v službi in podobno. Ker bo teh zadnjih zmerom več, bo treba misliti vsaj še na en mladinski dom v centru, ali pa dnevno dopoldansko zavetišče v prostorih dijaškega doma ali Doma učiteljskišnikov. Povečanje šolskih prostorov pa bi se doseglo najlažje na ta način, da bi se nadzidalo v I. in II. gimnaziji eno nadstropje. S tem bi pridobili 14 prostorov.

Nič manj važne niso pobude za otvoritev novih vzgojnih domov za našo predšolsko mladino, s čimer bo omogočena zaposlitev našim materam in ženam. Nujno bo treba misliti na otvoritev DID-ov v kmečko-obdelovalni zadrugi v Arji vasi kakor tudi v drugih obdelovalnih zadrugah ter v industrijskih središčih Polzeli, Šentpavlu pri Preboldu, Zabukovci in Libojah.

Proces v Prekopi je razkrinkal škodljivce naše skupnosti

V ponedeljek se je v Prekopi pri Vranskem vršil pod predsedstvom tov. dr. Pavla Marjana, predsednika Okrajnega sodišča v Celju, proces proti Dosedli Avgustu, Dosedli Rafaelu in Petroviču Matiji, ki so se s svojim zločinskim ravnanjem težko pregrešili proti ljudstvu in njegovi oblasti ter istočasno dali orožje v roke sovražniku, ki je skušal prikazati njihova dejanja kot dejanja, ki jih podpirajo naše politične organizacije in ljudska oblast.

Vsi trije obtoženci so bili do aretacije zaposleni v rudniku Liboje. Vsi trije so se tudi udeleževali v političnem življenju: Dosedla Avgust je bil predsednik KLO Liboje, Dosedla Rafael je bil predsednik, Petrovič Matija pa tajnik krajevnega odbora OF.

V teku letošnje poletne akcije za odkup žita je poverjenstvo za državne nabave pri OLO Celje-okolica izdalo Dosedla Avgusta in Rafaela pooblastilo, da na posameznih kmečkih gospodarstvih določenega rajona pregledata zaloge žita ter da ugotovita številčno stanje goveje živine in prašičev. Čeprav sta obtožena imela vsak svoj rajon, sta delo na terenu opravljala skupaj. Tako sta se dne 17. avgusta mudila v Prekopi, kjer sta izvršila hišno preiskavo pri posestniku Vrančiču Jakobu. Čeprav sta imela pooblastilo, da ugotovita le zalogo žita in stanje živine, sta pregledala vse stanovanjske prostore, omare, skrinje, predale itd. Ob tej priliki sta obtožena ukradla zlat prstan in zlat uhan.

Istega dne sta se obtožena mudila tudi v hiši Vrančičeve, posestnika iz Prekope. Tu sta prav tako pregledovala predale, omare itd. V tej hiši je Dosedla Avgust izmaknil večjo količino srebrnikov, nakar sta si z Dosedla Rafkom plen podelila.

23. avgusta sta se Dosedla Avgust in Rafael nahajala v Celju, kjer sta prišla skupaj s Petrovičem Matijo. Zadrževali so se v gostinskem podjetju »Ojstrica«, kjer je Dosedla Avgust dal pobudo, da so šli zopet v Prekopo, čeprav so istega dne imeli v Libojah sklican setanek. Dosedla Avgust je ob tej priliki izjavil, da je stvar v Prekopi važnejša kot pa setanek.

Ko so prispeli v Prekopo so se takoj napotili proti hiši posestnika Vrančičeve Avgusta. Ze med potjo so dohтели domačo gospodinjico, kateri so rekli, da so od Notranjega oddelka, Dosedla Avgust pa je zatrjeval, da so organi UDV, Petrovič pa je izdajal za nekega »višjega« iz Ljubljane. V hiši so izvršili preiskavo v kašči za žito, kjer so premetavali in prevrgli vse navzkriž. Nato so se začeli zanašati nad Vrančič Avgustom in kričali nad njim, da je bandit itd., ter ga udarjali s pestmi po rokah, hrbtu in po glavi, ter ga tako neumljivo maltretirali. Iz kašče so oddli nato v hišo, kjer so zahtevali kruha, slanin in jabolčnik. Dosedla Avgust je zahteval od Vrančičeve, da mu pokaže denar. Ko je denar, ki ga je bilo nekaj nad 10.000 din preštevale, je izmaknil štiri tisočake in jih dal Dosedli Rafaelu, ki jih je takoj spravil v žep, nakar sta si jih naslednjega jutra podelila. Razen tega je Dosedla Rafael ukradel tudi žepno uro. V hiši se je s pretpavanjem nadaljevalo. Vsi obtoženci so vse povprek zmerjali domače, da so kulaki in izkoriščevalci, sami pa so se izdajali za komuniste. Nato sta se Dosedla Rafael in Petrovič Matija zopet spravila nad Vrančiča ter ga silila v zadruge, pri tem sta ga pretepavala in davila, da je bil Vrančič ves v krvi. Obtoženi Dosedla Avgust pa je s sadižmom opazoval to početje. Strahovali so domačo gospodinjico Vrančič Julijano in domačega delavca 62 letnega Mohorja Ivana, ga pretepali in ga prisilili, da je moral poljubovati svete podobe in kipe, vsi trije pa so morali na glas moliti očenaš.

Dosedla Rafael je segel tudi po nožu ter grozil, da bodo vse poklali, češ da niso drugega vredni.

To strahovanje je trajalo od 18. do 23. ure. Okoli hiše se je zbralo mnogo vaščanov, ki so s strahom opazovali in se spraševali, kaj bo vendar iz tega. Na cesto je bilo slišati večkrat glasove »tukaj je OZNA«, »videli boste, kako OZNA tepe«. Vsemu temu je napravil konec Sporih Janko, domačin iz Prekope, uslužbenec OLO Celje-okolica, ki je šel v hišo in pripravil divjaške napadalce, da so se razšli.

Vsa stvar, ki je trajala blizu pet ur, je napravila skrajno mučen vtis in upravičeno ogorčenje med vaščani. — Ljudje pa so se lahko že iste noči prepričali, da niso bili to nikakoli organi Notranjega oddelka, Uprave državne varnosti ali funkcionarij okrajja, čeprav je eden izmed obtožencev še pri odhajanju iz hiše zakričal: »Tukaj je OZNA, tukaj je rdeča zastava.«

Nam pa je jasno, da so obtoženi hoteli namerno rušiti ugled naših političnih organizacij in ljudske oblasti ter s tem odvratiti delovne ljudi od Partije ter v zadnjem trenutku preprečiti osnove obdelovalne zadruge v Prekopi. To je posebno jasno osvetlilo na razpravi tov. Verdel Slavko, aktivist OF, ki je pomagal naprednim kmetom pri osnovanju zadruge.

Ljudstvo je navzile vsej razburjenosti in strahu, ko je enkrat videlo s kom ima opraviti, ostalo mirno in disciplinirano. Upravičeno pa je klicalo za odhajajočimi, da se tako ne gradi socializem in da na ta način ne bodo izpolnili petletke.

Slednjic je ugotovljeno tudi to, da so na pobudo Dosedle Avgusta vsi trije

obtoženci sklenili podreti in odstraniti v Libojah občestne križe in druge svete podobe, kar so tudi v začetku avgusta storili. Dosedla Avgust je ostalima obtožencema zatrjeval in lažno prikazoval, da je to po liniji Partije. Tako so podrla lesen križ v bližini Koroščeve hiše v Libojah, in izropali še tri kapele pri liboški cerkvi. Sklicevanje obtoženega Dosedla Avgusta pred ostalima, češ da je to po liniji Partije, pa je nesramno klevetanje naše Partije

Med razpravo je bil posebno zakrknjen Dosedla Avgust, ki je skušal prevlati krivdo na oba ostala obtoženca, vendar je razprava pokazala, da je bil imenovan dejanski kolovodja in iniciator vseh kaznivih dejanj. Posebno sta ga obremenjevala pri sočenju drugo in tretjeobtoženi. Vsi trije so se skušali pred sodiščem izgovarjati, češ, da so bili vinjeni, pozneje pa je Dosedla Avgust našel smešne izgovore, češ, da so vse to storili »iz obupa«. Vendar na vprašanje sodišča ni znal odgovoriti, kakšen obup nanj bi bil to. Svoje tatvine so skušali opravičevati in omiliti s tem, da so storili pač »napako«. Na vprašanje sodišča, če jih je vse to učila Partija in Osvobodilna fronta, so morali odgovoriti, da je to najpogostejše sramotenje naših političnih organizacij in ljudske oblasti.

Na procesu so nastopile številne pričče, ki so podrobno osvetlile potek dogodkov, predvsem pa prič Vrančič Julijana, ki je povedala, da je njen mož zaradi posledic moral v bolnico, kjer se še sedaj nahaja. Na predlog javnega tožilca je pristopil k sodišču tov. Ocvirk Ivan, predsednik OLO Celje-okolica ter sekretar Okrajnega komiteta Celje-

okolica, ki je najstrožje obsodil gnusna dejanja. Pokazal je lažno moralo obtožencev, ki so nastopali v imenu Partije in Ljudske blasti, s katerima nimajo nič skupnega. Utemeljel je škodljivost teh dejanj, ki niso samo škodljiva za ožjo okolico, temveč bi lahko imela širši značaj. »Danes,« je dejal, »ko rudarji po vsej Jugoslaviji bijejo veličastno bitko za večjo produktivnost dela, za nove metode, ko prekoračujejo z velikimi uspehi postavljene norme, so se znašli na tem procesu tudi ljudje, ki delaj ravnó nasprotno. Posebno neopravičljiva so dejanja obtoženega Dosedla Avgusta, ki je bil sekretar osnovne partijske organizacije v Libojah in bi kot tak moral poznati politično linijo. Ta dejanja so se izvršila v času, ko nam države informirajo očitajo dejanja, ki jih nismo nikoli storili in ki niso v skladu z našo linijo. Današnji proces pa je pokazal, da takšna dejanja izvajajo tisti ljudje, ki bi radi škodovali naši državi in so se tako znašli na isti liniji z zaviralci naše socialistične graditve. Takšna dejanja kot so ta, pa lahko naredijo le ljudje, ki so se vrinili v Partijo in v Osvobodilno fronto z namenom, da ju razkrajajo. Po tem primeru bomo morali biti še bolj budni in preprečiti vsak poizkus sovražnika, da bi se vrival v naše politične organizacije in v organe ljudske oblasti.

Po zaslišanju obtožencev in prič ter po dokaznem postopku je sodišče obsodilo Dosedla Avgusta na 8 let odvzema prostosti s prisilnim delom, Dosedla Rafaela na 5 let odvzema prostosti s prisilnim delom, Petrovič Matijo pa na 3 leta in 10 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom.

Prisrave za Teden matere in otroka v Celju

Organizacije AFŽ mesta Celja so z veliko vnemo vstopile v tekmovanje za Teden matere in otroka ter pritegnile k reševanju te skupne naloge veliko število žena. Žene kažejo veliko veselje in skrb predvsem za pripravo otroškega sejma, ki bo s svojo pestrostjo ter obilnimi stojnicami nudil veliko veselje našim najmlajšim. Tako na primer terenski odbor AFŽ Sp. Hudinja pripravila brezalkoholne pijače za otroke ter istočasno tudi pecivo. Terenski odbor Zg. Hudinja pa šiva igrače in razne druge stvari za svoje stojnice. Gaberje pa pripravila tudi otroško igrišče, ki se bo nahajalo ob Mariborski cesti, poleg tega pa tudi skrbno pripravljajo stvari za svoje stojnice. Terenski odbor Nova vas pa bo nudil našim najmlajšim veliko veselje s vojim lutkovnim gledališčem. Tereen Doigo polje skrbi za dečji dom s sadjem ter pripravila ostale stvari za teden Matere in otroka. Dobre priprave se vrše na terenu IV., III., II. ter I. četrt. V Liscah, Bregu, Polule, Jožefevem hribu in na Lavi. Mnogi od teh pa nočejo še razkriti kaj pripravljajo, da bi bilo presenečenje čim večje.

V tednu matere in otroka bodo posvetile naše žene tudi veliko pozornost vzgoji otrok. Ze sedaj se vrše po terenih predavanja o domovinski vzgoji,

kajti vzgoja našega naraščajca je velika ter odgovorna naloga vseh državljanov, posebej pa še organizacije AFŽ. Predavanja so se vršila v Gaberju, Sp. Hudinji, III. četrti, na Jožefevem hribu pa se je vršilo zdravstveno predavanje. Na ostalih terenih pa bodo predavanja v prihodnjih dneh.

Poleg ostalega dela naše žene posvečajo veliko skrb otroškim domovom. Žene II. četrti tedensko šivajo vse potrebno za dom »Tončke Čečeve«, Nova vas šiva za DID, prav tako tudi Gaberje, ki poleg šivanja pomaga tudi pri urejanju vrta v DID-u. Lisce so dale za DID 30 kg sadja ter dosti zelenjave. Tudi sami domovi se pripravljajo za ta teden, kajti obiski naših žena v teh bodo obilni. Naši najmlajši se v domovih pripravljajo na razne recitacije in slično, da bi tudi oni lahko nudili ženam veselje in se jim vsaj malo oddolžijo za skrb, saj jih bodo razveselile z raznimi slaščicami, igračami in drugimi darili.

Teden matere in otroka bo od 25. septembra do 3. oktobra 1949 in ga bomo v Celju dostojno proslavili. Vršila se bodo razna zdravstvena in slična predavanja, koncerti, povorke pionirjev po mestu, akademije v gledališču, otroški sejm v mestnem parku itd.

Gospa Curie

Film, ki ga bo predvajal kino Metropol od 26. IX. do 2. X. 1949

Pred pol stoletjem je bil Pariz cilj mnogih, zabave željnih ljudi, pa tudi cilj in hrepenenje znanja žejne mladine, ki je prihitela na eno najznamenitejših univerz na svetu na Sorbonno. Taka je bila tudi Marija Sklodovska, Poljakinja, ko se je jeseni 1891. leta vpisala na naravoznanstveno fakulteto na Sorbonni. Silno navdušenje do matematike in fizike, ljubezen do zaslužne Poljske, revščina, velika nadarjenost in močna volja, to je bil kapital, s katerim je začela prikupna 24 letna študentka svojo trdo življenjsko pot, ki ji je prinesla slavo in čast kot malokateri ženski na svetu, ki pa je ostala skromna in delovna prav do zadnjega diha življenja. Za svoje znanstveno delo je gospa Curie (1867—1934) dobila 10 nagrad znanstvenih družb, ustanov, akademij, univerz itd., 16 mednarodnih svetinj in odlikovanj in 107 častnih doktorskih naslovov in članstev.

Film nam prikazuje življenje in delo gospe Curie od začetka študija v Parizu do njenih poznih let, ko je kot velika znanstvenica in priznana avtoriteta vzgajala študirajočo mladino za skupno, mednarodno delo, za znanost, ki naj prežene nevednost, ki pa naj služi izključno plemenitim človekoljubnim ciljem. Človeštvo se mora znebiti sanj preteklosti, ob plamenici spoznanja, naj si zgradi palačo bodočnosti.

Študentka Marija, ki strada in zmruzuje po pariških mansardah, je med predavanjem na univerzi zaradi lakote omedlela. Profesor jo povabi k sebi na dom, preskrbi ji zasluzek, raziskovanje magnetskih lastnosti raznih vrst jekla

Celjski frontovci so že izpolnili svojo letno obveznost v prostovoljnem delu

S 15. septembrom so celjski frontovci dosegli svojo letno obveznost in opravili 300.000 prostovoljnih delovnih ur. Avgusta so opravili sicer nekaj manj prostovoljnih ur kot meseca julija, vendar je bil efekt dela tudi znaten. Največ prostovoljnega dela je bilo opravljenega pri izkopavanju 1.90 m globokih jarkov za vodovodne cevi in pri zasipavanju teh jarkov. Te cevi so bile položene po Ipavčevi ulici — preko Dečkove ceste, tja do novih stanovanjskih

hiš, kjer so tudi na novo urejene dečje jasi. Tja bodo lahko matere, ki so zaposlene v tekstilnih tovarnah oddajale svoje malčke v oskrbo negovalk. Zgradba ima lepo sončno lego. Okrog stavbe bo zgrajeno prostorno igrišče, kjer se bodo lahko malčki gibali na svežem zraku.

Do teh dečjih jasi so prostovoljci napeljali tudi vodovodne cevi. Kapanje teh jarkov in napeljava cevi je bilo zelo nujno. Kopalci so v največjem blatu in vodi in preko kamnitih cest. Odvodne cevi so položili tudi po Kersnikovi ulici preko Dečkove ceste do gradilišča. Nadalje je bila napravljena kanalizacija tudi pri Dečjih jasliah pod Kalvarijo.

Delo pri postavljanju barak za gospodarsko šolo zelo lepo napreduje. V Gaberju so gasilci svoj gasilski dom že dogradili.

Zelo težavno je bilo delo pri rušenju visokega silosa pri nekdanjem Majdičevem mlinu, a so pri tem pridobili toliko zidne opeke, da je bil trud bogato poplačan.

Delo pri gradnji zadrúžnega doma v Zg. Hudinji se je tudi premaknilo z mrtve točke, kar je največja zasluga tov. Brenčeta Ivana, ki bo s svojo iniciativo tudi dosegel, da bo dom še letos pod streho.

Prostovoljci so tudi pridno pomagali na različnih ekonomijah pri sušenju krme, obiranju hmelja ter spravljanju hmelja. O nekaterih prostovoljcih so se upravniki zelo pohvalno izrekli. Pri izgradnji zadrúžnega doma v Medlogu se posebno odlikuje kolektiv Tovarne sodov v Medlogu, ki je dobil za svoje priznanje že dvakrat prehodno zastavico.

Zelo veliko prostovoljnih delovnih ur je bilo opravljenih pri Lesni industriji na Sp. Hudinji in pri Gozdnih akcijah. Izmed terenov OF so se posebno potrudili I. četrt, tereni Cret, Lisce, Zagrad ter Doigo polje.

Teren OF Sp. Hudinja je dosegla že 107% svoje letne obveze, vendar bi bilo prav, da bi več prostovoljcev dodelili za gradnjo zadrúžnega doma v Zg. Hudinji. Člani OF Zg. Hudinja se premo- udeležujejo pri gradnji svojega zadrúžnega doma, pa tudi sami kmetje nimajo zanimanja za to gradnjo, čeprav je to v njihovo korist. Od kmetov iz Zg. Hudinje sta se izkazala najbolj Skamen in Skale Jože. Skamen je dal iz svojega travnika gramoz, ki je v bližini gradnje, oba pa sta navozila že 45 kub. m. gramoz. Posebno pa se izkažejo odborniki OF Zg. Hudinja s tov. Brenčetom na čelu, katerega vidimo vsak dan na gradbišču.

Vzledno so se udeleževale dela tudi sindikalna podružnica Mestnega magazina, katere člane vidimo celo leto na raznih akcijah. Za njimi ne zaostajajo MLO finančni odsek št. 1, MLO klavnic, MLO oblačilne delavnice. Pri oblačilnih delavnicah se vidi, da imajo novega upravnika tov. Beve Miha, ki je dokazal kaj lahko funkcionarij sindikalnih podružnic dosežejo, če so agilni pri organizaciji prostovoljnega dela. Precej se udeležujejo pri delu tudi Mohorjeva tiskarna, Okrajni magazin, Narodna banka in še nekatere druge sindikalne podružnice.

Celjski frontovci pa z izpolnitvijo letne obveznosti ne bodo zmanjšali delovnega poleta pri prostovoljnih akcijah. Kakor se na vseh gradbiščih, tovarnah in rudnikih bije vse upornejša borba za večjo delovno storilnost, tako bodo tudi Celjani pri prostovoljnem delu vložili vse sile, da presežejo svojo letno obveznost vsaj za 100.000 delovnih ur.

Pred Tednom matere in otroka

Raznim namenom so posvečeni tedni, ki jih prirejamo v teku leta: čiščeni, borbi proti tuberkulozi, Rdečemu križu itd., itd., vendar spada med najvažnejše Teden, posvečen materi in otroku, ki ga prav te dni pripravljamo. Ljubzen in spoštovanje, ki ju izkazujejo materam, hvaležnost, ki jo čutimo do njih, so med najlepšimi in najglobljimi čustvi človeškega rodu.

Mati in otrok, družina sploh, je tisto, kar je narodu najdražje

Ze v narodnoosvobodilni borbi je ljudska oblast nadvse skrbela za družino, noseče žene, matere in otroke. Za prehrano nosečih žena so skrbeli narodni odbori, Antifašistična fronta žena, Jugoslovanski Rdeči križ, pa tudi vojska sama. V prostranih gozdovih Kočevskega Roga so partizanske ekipe postavile leseno barako — porodnišnico. Leta 1944 so pričeli pošiljati dojenčke z avionom v Italijo. Po osvoboditvi Splita so matere z otroci prepeljali iz Italije v Split. Za otroke so bili organizirani dečji in otroški domovi.

Materinske dolžnosti je naša država prevzela tudi za svoje dolžnosti, zakon in družina sta pod njeno zaščito. Naša država je tudi danes že tisti odgovorni roditelj, ki za svojega otroka skrbi in se z vsemi močmi trudi, da mu izboljša položaj.

Z novimi zakoni so ustanovljeni za ženo in otroka vsi pogoji boljšega življenja. Zakon o socialnem zavarovanju je preskrbel delovni ženi in uslužbenki časne ali trajne nesposobnosti za delo pomoč in uredil pravice za čas poroda in nosečnosti. Zakon o učencih v gospodarstvu je zaščitil učence v podjetjih. Zakon o skrbništvu urejuje zaščito otrok brez starštev. Velika pomoč pri zaščiti matere in otroka so tudi socialno zdravstveni sveti, ki so sestavljeni iz predstavnikov vseh organizacij. Veliko delo je v povojnih letih opravilo socialno skrbstvo z organiziranjem raznih ustanov in počitniških kolonij za okrepitev socialno in zdravstveno ogrožene mladine. Ogromno pomoč socialnemu skrbstvu je dajal Rdeči križ v prvih povojnih letih in še danes z vsemi sredstvi in na vse načine sodeluje z ljudsko oblastjo v njenem prizadevanju, da materam in otrokom omogoča zdrav razvoj in zdravo življenje.

Zaščita matere in otroka zavisi od oblasti, od celokupnega političnega, gospodarskega, socialnega in prosvetnega življenja naroda. Sele politično docela svobodna in neodvisna, gospodarsko trdna država lahko res v znatni meri nudi materam in otrokom res lepo in srečno, blagostanja polno življenje. Dolžnost posameznika pa je, da pomaga državi z vsemi svojimi močmi in zmožnostmi. Te dolžnosti naj se v Tednu matere in otroka prav posebno zavemo.

je bolj radioaktivna, kot bi smela biti. Uranovo rudo je zdrobila na prvine, na uran in torij, ter zmerila energijo žarkov rude. Z možem sta domnevala, da sta odkrila novo prvino. Podpore, ki bi jo upravičeno pričakovala, od univerze ali znanstvenih družb, ni bilo. Znanstveniki jima niso hoteli verjeti, da sta res odkrila novo prvino radij. Marija, ki je medtem že rodila prvo hčerko, je z delom nadaljevala; vztrajala je in pristala, da bosta delala z možem v razpadli lopi, katero so jima dodelili za laboratorij. Iz Češke sta dobila tone uranove rude, iz nje sta nameravala izločiti vse prvine, dokler ne bo ostalo samo nekaj dekahgramov snovi, vsebujoče dragoceno prvino — radij. Zaradi dima sta kljub ostremu mrazu topila rudo na prostem. Za to izločevanje prvin je bilo potrebno pravo težaško delo. Le volja ju je držala, da sta premagovala težave nevarnega dela. Posledice niso izostale. Zdravje je obema pešalo. Pri ločitvi barija in radija je Marija dobila doslej nepoznane opekline, ki so bile nevarne, da se razvijejo v rak. Marija je na sebi preskusila strahotno moč radija, ki uničuje zdravo tkivo. Mislija pa je, če zamori radij zdravo tkivo, zakaj bi ne mogel tudi bojnega, zastrupljenega in bi s tem ozdravil človeka raka. Kaj so te opekline v primeri s tem, kar utegneta doognati v borbi človeka proti boleznim, proti smrti. Celi dve leti sta žrtvovala in poskušala vse, da bi izločila čist radij. Naposled sta imela iskano snov v tisočerihih malih izparilnicah, kjer je kristalizirala. Opravila sta 5677 kristalizacij. Tujina ju je priznala kot znamenita učenjaka. Angl. lord Kelvin ju je prišel obiskat v lopo baš pred zadnjo kristalizacijo. Posodica, kjer je ostal majhen madež, je predstavljala 8 ton uranove rude in 4 leta dela. Leta 1902. na

Silvestra sta čakala, da dobita po zadnji kristalizaciji prvo desetinko grama čistega radija z atomsko težo 225. Iz lope je prihajala čudna svetloba. Madež na izparilni posodici je pomenil radij, kresnico njunega najlepšega večera. Ta novica je vznemirila znanstveni svet. Novinarji so hoteli odkriti vsako podrobnost njunega domačega življenja. Svet ju je priznal, Francija pa je stala ob strani in čakala. Čeprav sta omogočila novo terapijo raka po curiejevski metodi z radijem, čeprav sta prvi svoj radij poklonila človeštvu in nista marala zanj denarja, je uradna Francija vsaj na Marijo gledala kot na neljubega gosta na Poljakinja, na nezaželeno in nevarno tujko. Sanjala sta o novem laboratoriju in o skupnih velikih načrtih za srečo človeštva. Pierre se nekoč po prestani boleznih zgrozil, kaj bi bilo z njunim delom, če bi kateri od njiju umrl. Pravi, da bi delo moral na vsak način preostali zakonski drug nadaljevati. Francija se je končno le zganila in jima je poklonila nove laboratorije. 19. aprila 1906. leta naj bi jima univerza in pariški župan slovesno izročila nove laboratorije. Pierre je odšel v mesto, da bi Mariji kupil nekaj dragocenosti in okrasov za novo slavnostno obleko. Ko ji je kupil uhane in ves srečen v mislih občudoval svojo ženo, njeno lepoto in njeno veliko delo, ga je pri prehodu čez cesto podhr težak parizar, zvrhano naložen z vojaškimi oblekami. Bil je na mestu mrtev. Marijin najšrečnejši dan se je sprevrgel v največjo bolečino.

Ostala je brez odličnega sodelavca, ostala je brez moža. Dolgo se ni iztrgala iz otopečnosti in samote, udarec je bil prehud. Toda delo je zmogalo nad Marijino bolečino. Raziskovala in delala je v čast in slavo svojega nepozabnega moža in v korist vsega človeštva.

Letošnji velesojem v Zagrebu bo dostojen odgovor klevetnikom naše socialistične domovine

Se nekaj dni nas loči od otvoritve tretjega Zagrebskega velesoja. V vseh paviljonih že postavljajo razstave predmete.

Cevprav so bili tudi dosedanja mednarodni velesojem v Zagrebu v gotovemu pomenu pregled gospodarskega razvoja Jugoslavije, bo pa šele letošnji velesojem pokazal ogromne rezultate in zmagave, ki so jih dosegli delavci naše države v prvi polovici Petletnega plana.

Razstavni prostor so povečali

Prvi Zagrebski velesojem 1947. leta je obiskalo 258.000 obiskovalcev. Razstavljeno je bilo 820 predmetov. Takrat so poleg domačih razstavljavcev, sodelovali tudi razstavljalci iz enajst tujih držav.

Poleti 1948. leta se je vršil drugi Zagrebski velesojem. Proizvodi, ki jih je tega leta razstavila naša država, so jasno dokazovali močan gospodarski napredek, ki je bil dosežen v preteklem obdobju. Mnogostevilni proizvodi živilske, lesne, tekstilne, lahke, kovinske in kemične industrije in prvi proizvodi težke industrije so govorili o heroizmu, s katerim so naši narodi pristopili k izvrševanju prvega Petletnega plana. Na drugem velesojem je sodelovalo 1148 razstavljavcev, ki so razstavili okoli 2 tisoč predmetov. Velesojem je obiskalo nad 300.000 obiskovalcev iz vseh krajev države. Poleg domačih so sodelovali tudi razstavljalci iz tujih držav.

Tretji Zagrebski velesojem je povelil upravi velesoja velike naloge. Razvoj naše industrije in gospodarstva sploh in veliko povečanje interesov za velesojem v vsej državi je zahtevalo, da se prostor velesoja razširi. Razumevajoč to nujno potrebo in gospodarsko-politično važnost velesoja, so organizacije ljudske fronte mesta Zagreba prevzele obveznost, da zgradi nove paviljone. Po nekoliko mesecih dela so izgradili novi del velesoja v velikosti nad 8000 kv. metrov.

Parni kotli, turbine, avtomobili, lokomotive...

Na letošnjem velesojem so štjevalo razstavljavcev veliko. Naša država bo tega leta razstavila proizvode kmetijskega gospodarstva, živiloreje, ribarstva, gozdarstva, rudarstva, živilske in tobačne, tekstilne in kožne industrije, industrije gume, kemijske in kovinske industrije, industrije gradbenega materiala, stekla ter lesa, obrtniško in ljudsko rokodelstvo.

V paviljonu »F« bodo razstavljene razni proizvodi naše težke industrije, ki jih prej niso nikoli izdelovali v naši državi. Parni kotli, turbine, lokomotive, avtomobili, motorji, stružnice, avtomatske telefonske centrale in drugi proizvodi bodo prepričljivo govorili o odločnosti, s katero delavci naše države rešujejo svoje naloge, pričali bodo o delovnem heroizmu naših narodov in trdni odločnosti, da izvrše Petletni plan in izgrade socializem.

»Titovi zavodi — Litostroj« bo razstavil stroje, ki imajo velik pomen za

nadaljnjo industrializacijo in elektrifikacijo naše države. To so v prvi vrsti Peltonove turbine, zgrajene za nekatere naše hidrocentrale in lopatice za te turbine, ki v kvaliteti ne zaostajajo za najboljšimi inozemskimi.

Tvornica težkih strojev »Ivo Lola-Ribar« bo razstavila brusilnico za profil in ekscenter-stiskalnice s pritiskom/150 ton.

Na velesojem bodo razstavila svoje proizvode številna druga podjetja kovinske industrije: tvornica orodnih strojev »Prvomajska«, tvornica vagonov 14. oktobar« iz Rankovičeva in druga. Ta podjetja bodo razstavljala svoje proizvode iz leta 1948 in 1949: rotacijski kopač z enim rotorjem, parni bager, ki ga je konstruiral naš inženir Sel, rudarski vagon nosilnosti 3 in pol kubika, parni lokomobilni kotel za živilsko industrijo, vagon prvega in drugega razreda za brzovlake, razna dvigala itd. Med pomembne proizvode naše težke industrije, ki bodo letos prvič razstavljani, spadajo tudi stroji, izdelani v »Prvomajski« rezkalnica »TES-4« (domača originalna konstrukcija inženirja Lisija) in splošen vodoravni brusilni stroj »D-4«.

Generalna direkcija zvezne industrije motorjev bo razstavila večje število novih proizvodov. Med njimi »Prvenec« kamion domače konstrukcije in izdelave, nato avtobus, ki je prilagojen našim potrebam. Industrija motorjev v Rakovici bo razstavila svoj prvi traktor, ki ga bodo prihodnje leto serijsko izdelovali. Razen tega bo razstavljen tudi razvodnik za vodo, razvodnik za bencin, usmerjevalec, diesel-elementi itd. Posebno mesto bodo zavzemali prvobratnji originalne domače konstrukcije, ki jih danes že serijsko izdelujejo. Prvobratnji služijo za nabijanje betona in izstiskavanje zračnih mehurjev v betonskih masah.

Novi kmetijski stroji

Na odprtem prostoru do paviljona »F« bodo razstavljene novi kmetijski stroji, delo delavcev tvornice »Zmaj«, »Pobjeda« in drugih. Tvornica »Zmaj« bo razstavila jeklene mlatilne stroje, prilagojene za naš teren in rotacijski kopač z dvema rotorjema, ki ga je konstruiral inž. Bešlin. Rotacijski kopač nadomestuje 500 delavcev. Uporabljali ga bodo za dela na prekopavanju kanala Donava—Tisa—Donava. Tvornica »Pobjeda« bo razstavila selektor na motorni pogon. Preizkus je pokazal, da je naš selektor boljši od znanih avstrijskih in nemških selektorjev. Na njem je montiran tudi aparat za razprševanje semen. Osješka Iivarna bo razstavljala specialne sejalne stroje za žito, kombiniran sejalni stroj (stroj), ki istočasno siplje gnoj in seje) in vprežne mehanične grablje za grabljenje sena, ki bodo nadomestile 50 delavcev.

V paviljonu »C« bodo nameščeni proizvodi kovinske industrije (lahka industrija), elektroindustrija, industrije ko-

že in gumijske, industrije kodelje itd.

Kovinska industrija bo razstavljala v tem paviljonu kovinsko galanterijo, pisalne stroje, računske stroje, razno posodo, kolesa in motorna kolesa.

Zivilska industrija bo razstavljala razne vrste konserv, sadja, sočivja, likerje in druge pijače, sadne sokke, testenine, bombone, kekse, čokolado, sladkor, olje, suhomesnate proizvode, zimsko in poletno salamo, slanino itd.

V paviljonu »C-2« bo kemična industrija razstavila razne preparate: galico, vinsko kislino, razna sredstva za zaščito rastlin, barve, lake, firneže, suhe barve, proizvode suhe destilacije, brusne papirje ter parfumerijske proizvode, fotopapir in diazokop papir.

Paviljon »M« bo zasedla tekstilna industrija. Med bombažnimi artikli bo razstavljen gradl za moško perilo, narodno platno, fina pokrivala za otroke. Tekstilna podjetja iz vseh republik bodo razstavila različne bombažne tkanine za obleke, nato flanel in razne vrste blaga, raznovrsten material za moške srajce, podloge, razno bombaževnasto blago za obleke itd. Poleg tega bo še razstavljeno veliko število raznovrstnih vzorcev svile.

Od volnenih proizvodov bo na vidnem mestu volneno blago za moške in ženske obleke. Poleg trikotaže bo razstavljeno tudi konfekcijsko blago; moške obleke in razni drugi deli moških in ženskih volnenih oblek.

Prireditve v času velesoja

V času velesoja bodo v Zagrebu številne kulturno-prosvetne in fizkul-

turne prireditve. Kolektiv hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu bo dal domače opere »Ero z onega sveta« od Gotovca, »Porin« od Lisinskega in »Koštano« od Konjovića. Od tujih del bo operni ansambel izvajal Verdijevo »Aido«, Beethovnevo »Fidelio«, Smetanovo »Prodanu nevesto«, baleta »Romeo in Julija« od Prokofijeva, »Ohridsko legendo« od Hristića in »Bahčisarski fontan« od Asafjeva. Drama hrvatskega narodnega gledališča bo dajala Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«, Nušićeve »Sumljivo osebo« in »Gospo ministrice«, »Prst pred nosom« od Jože Horvata, »Umik« od Mirka Božića, Gogoljevo »Zenitev«, dramaturgijo Tolstojev »Ane Karenine«, »Rusko vprašanje« od Simonova, »Vihar« Ostrovskega in Molierovega »Skopuha«.

Posebne prireditve in koncerte bodo izvajali orkestri in zbori delavskih kulturno-umetniških društev, folklorne skupine itd. Istočasno bodo vrteli tudi vse domače umetniške filme.

Letošnji Zagrebski velesojem bo zopet dostojen odgovor klevetnikom naše socialistične domovine, a istočasno prepričljiv dokaz pravilnosti poti, po kateri vodi naše narode Komunistična partija Jugoslavije in tovariš Tito.

Putnikov izlet v Zagreb

Obveščamo vse delovne kolektive in masovne organizacije, da ob prireditvi Zagrebskega velesoja v času od 17. septembra do 2. oktobra 1949 organiziramo izlete za obisk velesoja v sledečih dneh: 18., 22., 25., 28. septembra in 2. oktobra kot priključka na redni vlak z odhodom iz Celja ob 1.45 in povratkom v Celje ob 22.05. Cena vožnji tja in nazaj z vstopnico na velesojem

Žene na Lavi so med najboljšimi v pripravah za Teden matere in otroka

V tekmovalne pred tednom matere in otroka, ki je obseglo vse organizacije AFZ, so se med celjskimi zelo aktivno vključile posebne žene iz Lave. Poleg dela v tovarnah ali ustanovah še vedno dobijo časa, da izpolnijo naloge, ki jim jih nalaga čut do skupnosti in dela v organizaciji, ki postaja vse močnejša sila pri uresničevanju velikih nalog petletke. Vedele so, da bodo lahko dosegle dobre uspehe le, če bodo delale načrtno, stalno vodile točno kontrolo nad izpolnjevanjem nalog in če bodo v medsebojnem tekmovalju druga drugo hotele prekositi. Dobro so razumele, kako potrebne so našim tovarnam nove delovne roke in se je od nedavnega vključilo 8 žena v delo. To zaenkrat, stalno pa še vplivajo na tiste, ki še ne delajo in jim prikazujejo pomen vključevanja slehernih žene v delovni proces. Z 152 % izpolnitvijo plana v prostovoljnem delu za mesec julij in 158 % za avgust so tudi prepričljivo dokazale, da razumejo važnost prostovoljnega dela. Ker so uvidele, kako važna je njihova pomoč pri Zadrudnem domu v Medlogu, na ekonomiji MLO, pri sečnji drv, lesni industriji in javni bolnici, so laže pridobile tudi več članic za delo. Poleg tega pa nekaj žena pridno dela v mlečni kuhinji. Uredile so si tudi zajčji hlev in imajo sedaj 6 zajčkov, od katerih so že dobile precej volne. Z ročnimi deli iz zajčje volne bodo razveselile precej mladičkov za novoletno jelko in lahko trdimo, da so se s tem žene iz Lave prve pričele pripravljati na to lepo novoletno otroško praznovanje.

Se pred tem pa bodo pripravile dosti lepih daril in jih razdelile v Teden matere in otroka. Ženam iz Ostrožnega, Dobrave in Lokrovca so napovedale posebno tekmovalje v tem, katera enota bo bogateje obdarila mladičke v kakšnem dečjem domu in katera bo zbrala več daril za onemoglo v domu na Gromovju. Posebno pa so poudarile v napovedi tudi važnost sodelovanja žena pri socializaciji vasi, zato bodo same obiskale obdelovalno zadrugo v Arji vasi in prav vsem ženam na Lavi povedale, kako je v tej zadrugi, kakšne uspehe je že dosegla in kako zadrugniki bolje živijo kakor kmetje posamič.

znaša 120 din brez kosila, s kosilom v Zagrebu pa 210 din. Pozivamo vse, ki nameravajo obiskati velesojem, da se takoj prijavijo za zgoraj navedene dni. Prijave sprejema PUTNIK v Celju.

V Laškem se pridno pripravljajo na Teden matere in otroka

Na okrajnem festivalu v Arji vasi je Laško prejelo zaslužno priznanje in nagrado. Dosedanja uspehi množičnih organizacij so v Laškem že na zunanji vidni, njihovo nadaljnje prizadevanje pa bo verjetno pokazalo nove uspehe.

Sedaj se pripravljajo na Teden matere in otroka in že prav pridno delajo oziroma so že pri zaključnih delih ureditve Dečje restavracije, ki bo imela svoje prostore v stavbi, kjer se nahaja Mestni ljudski odbor. V kratkem bodo pričeli z urejevanjem prostorov za otroške jasi, kar je v Laškem z ozirom na veliko število zaposlenih žensk nujno potrebno. 25. septembra bodo izvedli sejem za otroke, med tednom pa bodo predavanja o zaščiti mater in otrok ter na koncu zaključna akademija v počastitev šestim materam s številnimi otroki.

Brez dvoma, da bodo tudi v tej smeri v Laškem doseženi najboljši uspehi, ki morajo brez nadaljnega biti v vzpodbudo drugim večjim krajem našega okraja — predvsem Zalcu, kjer je v tem in mnogih drugih ozirih popolno mrtvilo. Mimogrede rečemo, niti DID niso spravili skupaj do roka, ki ga jim je določil okrajni odbor z odločbo.

vanjem. Katera enota bo pridobila več žena za udeležbo na študijskih sestankih in katera enota bo nudila več pomoči pri pripravljaju otroškega sejma. Same so seveda takoj po tekmovalni napovedi pridno prijele za delo in so dosežaj že sešile precej copatik, nekaj otroških oblek, žog in raznih igračk. Zbirajo sadje in pripravljajo pečivo za otroški sejem in za obdaritev otrok v dečjem domu, prispevale so tudi že nekaj denarja, da bodo tudi tako pomagale domovom.

Knjižničar vzgojitelj in svetovalec

Na videz bi človek sodil, da delo v ljudski knjižnici ne zahteva velikih naporov. Da je le kartoteka v redu, da so knjige lepo zavite in da je le na vratih knjižnice zapisano, kdaj se knjige izposojajo, pa bi rekli, ta knjižnica je zares vzorna.

Toda temu še daleč ni tako. Res je, urejena kartoteka, urejene knjige so pogoj za dobro knjižnico, a ne odločilni. Za lepim ovojnim papirjem se morda skrivajo slabe knjige. Če se natančneje pogledamo v police, bomo morda opazili, da napredne knjige leže zaprašene, namesto da bi živo krožile med ljudmi. Opazili bi morda še to in ono nepravilnost. Tu o kakšni vzorni knjižnici ne bi mogli več govoriti. Takšne so knjižnice tam, kjer knjižničar svojega dela ne vrši z veseljem, tam, kjer je knjižničar samo mehanična oseba.

Če pa ima knjižničar trdno voljo in neomajno zavest, da s svojim delom prispeva k vzgajanju socialističnih ljudi, če je knjižničar živ posredovalec med napredno knjigo in čitatelcem, bo tudi knjižnica vzorna in bomo lahko ugotovili, da vrši vzgojno delo.

Približati napredno knjigo najširšim delovnim množicam, gojiti z njo socialistični patriotizem, samozavest, širiti znanstveno obzorje, kovati značaje, vse to so naloge ljudskih knjižnic in knjižničarjev. Te naloge niso tako lahke.

Obiščite razstavo knjige v prostorih centralne ljudske knjižnice v Celju, Prešernova 11

Razstava je odprta od 19. do vključno 25. septembra 1949 vsak dan od 8. do 12. ure. — Knjige bodo razstavljene po strokah.

Mnogokrat je potrebna knjižničarjeva iznajdljivost, kako jih bo izvedel. Posluževati se mora vseh oblik propagandnega dela, da čimbolj razširi krog svojih bralecev. Tu se uporabljajo lepaki, kinodiapozitivi, kratki propagandni govori na sestankih vseh masovnih organizacij, izložbe, razstave itd.

Neprisiljeni razgovori s posameznimi bralecji ustvarjajo tesno tovarištvo, ki poglubi zaupanje braleca v knjižničarjev svet pri izbiri knjig, knjižničarju pa daje priliko, da prouči bralec značaj. Cim je ustvarjeno to zaupanje, pričanja za knjižničarja odgovorno delo, lahko rečemo — včasih bitka za posameznika.

Bralčevi izobrazbi in značaju primerno mora knjižničar vestno izbirati knjige, jih popolnoma nevsljivo in razvojno podajati. Neprevidna napaka pri tem delu in izgubil si braleca; pravilno delo — pridobil si jih pet, deset.

Velik vzgojni pomen imajo tudi književni večeri, pomeni z glasbenimi točkami. Marsikateri čitalec na teh večerih morda prvič sliši o življenju in delu katerega koli pisatelja in si ga po čitanju odlomka iz njegovih del na teh večerih osvaja.

S temi zgoraj navedenimi oblikami dela v ljudski knjižnici nikakor niso izčrpane vse. Poudariti je treba, da je uspeh knjižnice odvisen od tega, koliko svoje volje bo knjižničar vložil v to nelahko in odgovorno delo.

Pionirski odred Ivana Cankarja v Dobrni vestno izpolnjuje svoje obveznosti v čast 30-letnice SKOJ-a

Odred Ivana Cankarja v Dobrni ima redne setanke, na katerih pionirji razpravljajo o tem, kako bodo uresničili obveznosti, katere so si zadali za tridesetletnico SKOJ-a. Vsi pionirji tekmujejo in so tudi dobro seznanjeni z namenom tekmovalja. Za tridesetletnico SKOJ-a so že izvršili večino zadanih si nalog.

V začetku šolskega leta so imeli dve proslavi, eno ob pričetku pouka na osnovni šoli, drugo pa na sedemletki. Pripravljajo se na zbor, s katerim bodo proslavili tridesetletnico SKOJ-a. Ta dan bodo slavnostno sprejeli podmladkarje v pionirsko organizacijo. Pričeli so študirati novi statut ZPJ. Za okrajno kulturno revijo pripravljajo pevski zbor in več recitatorjev, ki so dosedaj naštudirali že dve pesmi in dve reci-

taciji. K tekmovalju za pionirsko fizkulturno značko se je prijavilo 120 pionirjev in pionir, v pionirsko fizkulturno skupino pa jih je vključenih 66. Šahirati se je naučilo 10 pionirjev, izvedli so 10 medčetnih nogometnih tekem in tri medčetne šahovske turnirje. Poslali so že en dopis v pionirski list. V pionirsko brigado za obranjanje hmelja so dali 57 pionirjev in pionirk. Do sedaj so nabrali 150 kg zdravinega zelišča. Pri kmetijsko obdelovalni zadrugi so že napravili 581 prostovoljnih delovnih ur, od obljubljenih 500 ur za nabiranje sadja so pa že opravili 120. Tekmujejo druga z drugo čete in desetine. Vsak teden pa podeljujejo prehodno zastavo najboljši četi.

Prav tako pridno tekmujejo pionirski odred v St. Vidu pri Grobelnem in odred Bosne in Hercegovine v Dobrni.

Sto let slovenskih železnic, sto tri leta celjske postaje

(Konec)

Naslednji del gradnje je obsegal progo od Celja do Ljubljane. To progo so gradili od leta 1846 do 1849, kar je razumljivo, če upoštevamo zelo slab teren. Na tem odseku je bilo treba zgraditi sedem mostov in dva predora. Teren od Zidanega mosta do Save je tako skaloovit, da je bilo treba na posameznih delih progo dobesedno vsekati v skalo. Fizična dela so opravljali večinoma naši ljudje. V »Novicah« št. 20 od 26. maja 1847 čitamo, da so porabili vsak dan za delavstvo 200 centov kruha in 25 centov sira.

Ze davno prej so imeli Ljubljancani hude skrbi, kje bo tekla železnica. Dne 20. marca 1836 so na Dunaju sklenili, da bodo gradili progo Dunaj—Trst. Nihče pa ni vedel, kje bo tekla trasa. Ljubljancani so se zelo trudili, da bi tekla proga preko Ljubljane. Po prvotnih načrtih bi morala teči — po ustinih izročilih — ta proga preko Savinjske doline. Da bi proga bila speljana preko Ljubljane so Kranjski deželni stanovci dne 27. aprila 1838 obljubili, da bodo na račun deince piščali en milijon goldinarjev, pod-pogojem, da bo železnica tekla preko Ljubljane. S tem so končno tudi dosegli svoj namen.

Leta 1847 so prinesle »Novice« sledeče poročilo:

1. septembra 1849. leta. Vlaki od Maribora do Ljubljane, na medpostajah razen v Celju, niso imeli več kot 1 minuto postanka. Poštni vlaki so imeli v Celju 30 do 40 min. postanka. Potniški vlak iz Maribora do Ljubljane je prevozil to razdaljo, ki znaša 155 km v sedmih urah, kar znaša povprečno brzino 22 km na uro. Vozni red je bil pisan v nemškem jeziku. Zavedni Slovenci so se temu upirali ter zahtevali vozni red v slovenskem jeziku. »Novice« z dne 26. kimavca 1849 pišejo dobesedno:

»Železnica nam pripelje in odpelje zdaj vsaki dan veliko ljudi, še več pa blaga, kteriga v kolodvoru toliko skupaj pride, da so shrambe že premajhne. V nedeljo se je samo za kratek čas več sto Ljubljancanov po železnici peljalo, ki so se na mnogih postajah (stacijonih) po deželi razkropili in veseli dan uživali — itd. — Tudi kmetom dopade voznja po železnici, katerih smo v nedeljo veliko v vozovih videli. Cena je nizka in Lukamatija je šembrano živ konj. Novice bojo drugi pot oznanile ceno in čas vožnje med Celjem in Ljubljano v slovenskem jeziku, da ju bojo tudi tisti vedeli, ki ne znajo nemškega razglasa brati itd.«

Kakor so »Novice« obljubile, so v rešnici dne 17. oktobra 1849 objavile vozni red in tarifo v slovenskem jeziku. Vozna cena iz Maribora v Ljubljano je znašala za 3. razred dva forinta in 46 krajcerjev. Razdalje so bile navedene

v avstrijskih miljah (7.585 km). Za eno miljo je znašala tarifa 8 krajcerjev.

Prvo železnico na slovenskih tleh so gradili v dobi likvidacije fevdalizma in uveljavljenja državljanjskih svoboščin. Tlačnost je slabo vplivala na miselnost slovenskega naroda ter mu vcepilo hlapčevsko ponižnost pred gospodo. — Zato je tudi razumljivo, da so Slovenci prvo železnico doživljali pasivno, niso se menili, če so o njej odločali tudi kapitalisti, ki so pričakovali in tudi dočakali od železnice ogromen dobiček. Tem kapitalistom je bil naš narod le raja, ter so videli v njem le ceno delovno silo, ki se bo dala z lahkoto izrabiti za njihov profit. Vendar so ti izkoriščevalci spregledali eno: Po železnici se ni prevažalo le blago in potniki, prenašale so se po njej, seveda proti njihovi volji, tudi revolucionarne ideje, ki niso mogle neopaženo mimo slovenskega naroda. Kulturna in revolucionarna miselnost, ki se je porajala v Evropi, je s hitrim tempom zajela tudi slovenski narod, tako da nas dogodki, ki niso sledili, našli neprisravljeni.

Ko smo govorili o gradnji proge Dunaj—Trst je bilo omenjeno, da je gradnja te proge, dolge okrog 600 km trajala 17 let. Temu nasproti si še bežno ogledmo kako gradimo železnice v socialistični Jugoslaviji. V letih 1946, 1947 in 1948 smo zgradili 1041 km železniške proge, v kar pa niso vštete tiste, ki so v gradnji in one, ki imajo že sondiran teren. Torej smo mi v treh letih zgradili sko-

raj dvakrat toliko kakor znaša razdalja Dunaj—Trst, ali pa toliko, kolikor so jih v stari Jugoslaviji zgradili v 20-ih letih. Najpomembnejša je bila gradnja proge Samac—Sarajevo v prvem letu petletke, ki je dolga 242 km. Izven plana je bila zgrajena leta 1946 proga Brčko—Banovići. V Sloveniji smo zgradili leta 1947 del proge Preserje—Borovnica, ki je dolga 11 km. Ta del proge je bil tudi eden izmed najtežjih, ker se je gradil na močvirnatem svetu. Gradijo se proge v Makedoniji, Bosni, Črni gori itd. Razen omenjenih novozgradb je bilo potrebno obnoviti po končani vojni 4350 km od okupatorja uničenih prog. Vse porušene proge smo večinoma obnovili že leta 1945. Samo pri nas v Sloveniji je bilo po osvoboditvi voznih t. j. dobrih prog le 14%.

V petletnem planu je določeno, da bomo zgradili do konca leta 1951 1900 km novih prog. In jih tudi bomo! Naših delovnih množic ne bo prestrašilo še takšno grmenje, pa naj prihaja od vzhoda ali zahoda. Tudi naš železničar bo pokazal — kakor je doslej že neštokrat — da se zaveda svoje dolžnosti do domovine in da popolnoma zaupa našemu vodstvu in ČKJ-u s tovarišem Titom na čelu.

Ob proslavi stoletnice pa objublja, da bo delal s podvojeno silo za ostvartev petletnega plana, da istega ne bo samo dosegel, temveč tudi presegel.

Nekaj o delu Mednarodnega dečjega fonda v okraju Celje-okolica

Meseca avgusta se je končal v Ljubljani enotedenski tečaj za novoimeno-vane tehnične tajnike pri okrajnih koordinacijskih odborih Mednarodnega dečjega fonda (MDF). To je eden od niza tečajev, ki jih je priredilo Ministrstvo za socialno skrbstvo v tekočem letu. Udeležba na tečaju je bila polnoštevna, kajti zastopani so bili vsi okraji razen goriškega. Organizacijsko, strokovno, kakor tudi glede stanovanja, obilne in dobre hrane, je bil tečaj zelo dobro pripravljen.

Novopostavljeni tehnični tajniki, ki so se vrtni s tečaja, bodo brez dvoma dosti pripomogli k poživitvi dela na tem polju, kjer je do sedaj vladalo precejšnje mrtvilo. Da bo to delo res steklo tako kot mora, so zainteresirani tudi naši najvišji partijski in oblastni organi. Saj so v republiškem KO MDF zastopana skoraj vsa resorna ministrstva, zastopniki množičnih organizacij in sindikata. Ravno tako so sestavljeni tudi okrajni koordinacijski odbori MDF.

Predvsem bo treba delo MDF pravilno popularizirati pri naših najširših množicah, kajti mnogo je še takšnih, ki bore malo ali pa sploh nič ne vedo o tej pomoči. Posebno je to potrebno zlasti še sedaj, ko z vseh strani bruhajo na dan najnesramnejše klevete proti našim narodom in si prizadevajo, da bi na ta način dosegli svoje mračne cilje. Odločno moramo pobjitati na terenu glas reakcije, ki skuša prikazati to pomoč kot nekako miloščno iz Amerike, katera pri nekaterih zaostalih ljudeh na deželi še vedno velja kot »Indija-Koromandija« — zemlja, kjer se cedi med in mleko. Mi tem odgovorjamo, da so naši otroci upravičeni do te pomoči kot otroci herojskega naroda, ki je v zadnji vojni zelo mnogo prispeval za zmago nad fašizmom in je zaradi tega pretrpel tudi sorazmerno največ žrtev. Po drugi strani pa naša država kot članica Združenih narodov tudi danes prispeva zelo mnogo za Mednarodni dečji fond, ki je sestavni del Organizacije Združenih narodov. Ves prevoz blaga MDF v državi, kakor tudi ves tranzit preko naše države v države vzhodne Evrope gre v breme naše države.

V zvezi z informbirojevsko gonjo proti naši državi pa je treba naglasiti še sledeče: Ko je bilo pri Združenih narodih v Parizu nedavno glasovanje za dodelitev te pomoči našim otrokom, se je SZ vzdržala glasovanja. To pa pomeni, da je njihova gonja uperjena ne samo proti »Titovi klčki«, kakor oni

to vedno zatrjujejo, temveč da je naperjena tudi proti vsem našim narodom in celo proti našim nedolžnim otrokom.

Vse to morajo vedeti naši ljudje! V okraju Celje-okolica bo treba delo MDF še bolj poživiti ter ga v najkrajšem času vskladiti v najboljši red. Predvsem bo treba okrajni koordinacijski odbor bolj zainteresirati, da se bo začel zavedati važnosti in odgovornosti tega dela. Izvesti se bo morala kontrola vseh delilnih centrov na terenu: šolskih mlečnih kuhinj, materinskih posvetovalnic in ostalih ustanov, ki prejema to pomoč.

Pred nekaj dnevi se je vršil v Celju enodnevni tečaj za vse ustanove, ki prejema to pomoč. Obisk na tečaju je bil zelo dober, saj so bile zastopane skoraj vse ustanove. Tečaj je sklical okrajni koordinacijski odbor z namenom, da bi delo poživili in vskladili po vseh ustanovah enako, tako da bo steklo povsod pravilno, da ne bo več napak, ki so dosedaj onemogočale točen pregled in evidenco nad potrošnjo te pomoči, kar je povzročilo tudi znatno znižanje te pomoči za mesece od septembra do decembra.

Mreža te pomoči je v okraju Celje-okolica precej razširjena, zajema ves teritorij okraja, predvsem pa delavska naselja, industrijske centre in pasivne ter v vojni upoštene kraje, kot je planinsko-kozjanski predel. Od te pomoči so izzete le vasi pretežno kmetijskega značaja, kjer je dosti svežega mleka in bi bila ta pomoč odveč.

V okraju Celje-okolica se do sedaj deli ta pomoč 14 materinskim posvetovalnicam, ki zajemajo vse področje okraja, 23 šolskim mlečnim kuhinjam, 4 otroškim domovom, 2 domova igre in dela, 1 industrijskemu internatu in 1 bolnici za tuberkulozne otroke.

Stremeti moramo, da se ta pomoč razširi v sleherni vas, prvič zaradi tega, ker bodo to prvi zametki podobne pomoči otrokom, ki jo bo nudila naša država kot socialistična tedaj, ko bo pomoč MDF prenehala delovati. Drugič pa zaradi tega, ker je to delo tudi primerno za aktivizacijo množičnih organizacij na vasi, predvsem AFZ.

Kdor želi dobro našim najmlajšim, kdor je za čim hitrejšo izgradnjo socializma in ideološko prevzgojo mladine, kdor želi dvigniti ugled naše dežele na mednarodnem polju — ta bo tudi s svojim delom pripomogel okre-piti pomoč in ugled Mednarodnega dečjega fonda, kateremu se popolnoma neupravičeno večkrat pripisuje značaj manjvažnosti.

M. A.

Partizanski pohod združen s pomembno svečanostjo.

Mestni odbor Zveze borcev NOV Celje priredi v nedeljo dne 18. septembra svečan partizanski pohod na kraj večkratnih borb v Rakovec pri St. Vidu blizu Grobelnega.

Med mnogimi kraji Slovenije, ki so bili v osvobodilni borbi posebno važni za vzdrževanje kurirskih vezí, je bil tudi pas povezave med Kozjanskim in Mariborskim okrožjem, t. j. predel med Grobelnem in Smarjem pri Jelšah. Kurirji so se morali tu prebiti za redno vzdrževanje vezí, preko premožnih zaséd in okupatorju važnih prometnih zvez. Tako je vodila pot naših kurirjev kakor vojnih edinic med Grobelnem in St. Vidom preko vedno dobro zastražene ceste, ki veže Grobelno s Smarjem. Prva točka po prehodu čez cesto in nasprotno čez železniško progo je bilo naselje Rakovec pri St. Vidu nad Grobelnem, kjer so partizani navadno počivali, se pogovorili z domačini in se tudi okrepčali. Sovražnik pa je prav tu vedno prežal in nastavljal zasede, s katerimi so se naši hrabri borci neštokrat borili. Tako imamo še danes v teh krajih mnogo raztrošenih in ne-

otkritih grobov. Tak grob se nahaja tudi v bližini vasi Rakovec nad St. Vidom pri Grobelnem, kjer je pokopan že od leta 1941 neznan partizan, ki še danes čaka na istem mestu prekopa. Sicer je grob primerno oskrbovan, vendar je potrebno, da ga počastimo in se tako skromno oddolžimo borcu v zahvalo za njegovo veliko delo.

V počastitev spomina padlim borcem kakor obuditev spomina na težke čase borbe priredi MO ZB Celje na to mesto v nedeljo dne 18. septembra partizanski pohod, združen s mitingom in razdelitvijo odklikovanj, ki jih prejmejo borci NOV iz Celje. Na to svečanost vabi MO ZB Celje vse člane kakor tudi vse masovne organizacije, da se pohoda v velikem številu udeležijo.

Zborna mesto je v nedeljo zjutraj ob 6 na dvorišču MLO Celje.

Vozne listke vzamemo do Grobelnega. Po končanem mitingu in razdelitvi odklikovanj ter po primerni zakuski bo prostovoljno delo na ekonomiji Doma onemoglih Jelšah grad v Smarju pri Jelšah.

FIZKULTURA

Od 18. do 25. septembra 1949 bo v Celju

»TEDEN TEKMOVANJA ZA FIZKULTURNO ZNAČKO«

Ker je osvoboditev značke častna naloga in dolžnost vsakega fizikulturnika, člana in članice, mladince in mladinke telovadnih društev športnega društva in fizikulturnih aktivov, vas pozivamo, da položite v tem tednu čim več norm za fizikulturni znak.

Razpored tekmoovanja je sledeč:

Ponedeljek 19. septembra 1949

Pohod. Zbirališče pri brvi v mestnem parku ob 15. uri.

Torek 20. septembra 1949

Streljanje. Zbirališče za Jožefovim hribom pri mestnem pokopališču ob 15. uri.

Sreda 21. septembra 1949

Tek čez zapreke. Zbirališče na vojaškem igrišču pri izlivu Sušnice v Savinjo ob 15. uri.

Četrtek 22. septembra 1949

Kolesarjenje (500 m, 15, 20, 30, 50 km). Lahkoatletske norme. Zbirališče ob 15. uri na Glaziji.

Petek 23. septembra 1949

Streljanje. Zbirališče za Jožefovim hribom pri mestnem pokopališču ob 15. uri.

Lahkoatletske panoge. Zbirališče ob 16. uri na Glaziji.

Sobota 24. septembra 1949

Lahkoatletske norme. Zbirališče ob 16. uri na Glaziji.

Pridite polnoštevno!

ZADOVOLJIVI USPEHI NAŠIH TEKMOVALCEV NA INDUSTRIJSKEM MNOGOBOJU

V nedeljo 11. septembra je bilo v Ljubljani zaključeno prvo republiško tekmoovanje fizikulturnikov v industrijskem mnogoboju. Na tekmoovanju je sodelovalo 344 tekmovalcev, od katerih je bilo ena petina tekmovalcev iz občine OSS Celje. Uspehi, ki so jih dosegli naši fizikulturniki v Ljubljani, so dokaj zadovoljivi, saj je večina njih prvič nastopala na javnih tekmovanjih, medtem ko so ostali okraji poslali na tekmoovanje že izkušene atlete in telovadce, s čimer pa so zgrešili sam smisel tekmoovanja. Med našimi tekmovalci se je najbolj odlikovala Strmšček Angela iz Tkalnice hlačevine, katera je v metu krogle z 12.55 m dosegla prvo me-

sto. Mladinke Tkalnice hlačevine pa so dosegle kot vrsta med članicami tretje mesto. Moška vrsta MLO inštalacije je dosegla med 15 članskim vrstam četrto mesto. Lepe uspehe so dosegli tudi fizikulturnice iz Tekstilne tovarne St. Pavel. Plasirale so se kot članice — vrsta na četrto mesto, mladinke — vrsta na četrto mesto, med posameznicami pa je mladinka Kregar Silva dosegla drugo mesto z 39.80 točkami od 40 dosegljivih. S svojimi rezultati pa so zadovoljivi tudi posamezniki iz vrst mladincev MLO obrtnih delavnic, rudnika Pečovnik, mladince MLO tekstilne tovarne ter članice iz Tovarne perila, katerim pa je kot vrstam manjkala rutina.

Z vztrajnim in sistematičnim treningom se bo marsikateremu od tekmovalcev v industrijskem mnogoboju uspelo uvrstiti med najboljšie fizikulturnike — atlete in telovadce.

TELOVADNO DRUŠVO NA GOMILSKEM JE PRIREDILO SVOJ LETNI NASTOP

V nedeljo dne 11. t. m. je telovadno društvo na Gomiškem priredilo svoj letni nastop. Vodstvo fizikulturnega udejstvovanja je prevzel delovni kolektiv podružnice »Beton« na Gomiškem, ki dosega na tem polju prav zadovoljive uspehe. 13 domačih članov je dobro igralo članske vaje, 16 pionirk je nastopilo s prostimi vajami, 18 pionirk pa je prav lepo izvajalo kola. Članice so skupno z onimi iz Polzele in St. Petra, 21 po številu, skladno izvedle proste vaje. Vrsta članov iz Polzele in Braslovč je na drogu in bradlji izvajala vrhunske vaje. Pokazala je, da obvlada najtežje vaje, vendar jih brezhibno ne zaključuje. Z vztrajnimi vajami bi ta vrsta dosegla uspehe, ki bi bili v ponos našemu okraju. Sledila je tekma v odbojki med društvi St. Pavel in Gomiško. Enakovredna igra obeh moštev je privlačila gledalce.

Telovadno društvo na Gomiškem je zopet poživevalo svoje delo, nima pa še pionirskega voditelja. Pionirke je lepo pripravila mladinka, pionirji pa niso nastopili. Lahko bi pomagala šola.

V nedeljo bo na Gomiškem tekmoovanje za prehodno zastavo v lahkoatletiki med društvi Gomiško, Braslovče, Polzele, St. Pavel, St. Jurij ob Taboru in Vrnsko. To leto drži zastavo Braslovče, sklepajoč po delovnosti pa bo zastava prešla že v nedeljo v prehodno last telovadnemu društvu na Gomiškem.

časa pa le z odobritvijo oblastnega odbora v Ljubljani.

RODITELJSKI SESTANEK

Vabimo vse starše, ki imajo otroke v Domu igre in dela Gaberje in v Mladinskem domu Tončke Čečeve na skupnem roditeljskem sestanku, ki bo v torek 20. septembra ob 16. uri v Domu igre in dela Gaberje.

Uprava doma Tončke Čečeve se v imenu otrok najtopleje zahvaljuje Sindikalni podružnici sodišča za podarjenih 875 din.

POZIV UPNIKOM

Pripravljalni odbor za kmečki festival v Arji vasi poziva vse upnike in dobavitelje, da do 1. oktobra 1949 predložijo vse terjatve. Poznejše reklamacije se ne bodo upoštevale.

Dežurna zdravniška služba

18. septembra 1949: dr. Cvertina Marjan, Celje, Stanetova II-21 — Nedeljska zdravstvena služba traja od sobote opoldne do ponedeljka zjutraj do 8. ure

TOVARNA SADNIH SOKOV IN MARMELADE V CELJU

nudi vsem industrijskim kolektivom LRS prvovrsten jabolčnik po maloprodajni ceni 12 din za 1 liter s 16% rabatom v vsaki količini. Kupec mora imeti lastne sode in odpremo izvršiti z lastnimi vozili. Naročila sprejemamo pismeno, brzojavno in telefonsko. Naša številka telefona je Celje 359. Naš brzojavni naslov: Tovarna sokov, Celje. Oskrbite vaše člane kolektiva s ceneno in dobro pijačo!

FIZKULTURNO TEKMOVANJE MLADINSKIH AKTIVOV

Z namenom, da se poživijo fizikultura med mladinskimi aktivji, je Mestni komitet mladine razpisal enomesečno nagradno tekmoovanje, ki bo trajalo od 15. septembra do 15. oktobra.

Tekmovalo se bo v sledečih točkah:

1. Kateri mladinski aktiv bo osvojil največ fizikulturnih značk?
2. Kateri mladinski aktiv bo najmnogičnejše zastopan s svojim članstvom na mladinskih sestankih?
3. Kateri mladinski aktiv se bo najmnogičnejše udeležil tekmoovanja v odbojki?

Tekmoovanje bo vodila tekmovalna komisija pri Mestnem komitetu mladine ter bo na podlagi tedenskih poročil, katere morajo pošiljati mladinski aktivji Mestnemu komitetu mladine ugotovila najboljše aktivne ter jih ob zaključku tekmoovanja nagradila s fizikulturnimi rekviziti. Za nagrade so predvideni sledeči fizikulturni rekviziti: 1 nogometna oprema z 10 pari čevljev, več žog za odbojko, nogomet in košarko, copati, hlače in majice ter lahkoatletski rekviziti: kopje, krogle itd.

Razpisane tekmoovanja se bodo udeležili vsi mladinski aktivji, kar bo znatno pripomoglo k omasovljenju fizikulture iz mladinskih vrst.

KVALIFIKACIJSKA TEKMA ZA VSTOP V SLOVENSKO LIGO

Kladivar (Celje) : Studenci (Maribor) 4:1 (0:0)

Kladivar: Hrastnik, Guček, Tomšič II, Lipotnik, Tomšič I, Omerzel, Mauer, Belcer II, Mahkovec, Marinček, Štor II.

Povratno tekmo so mladinci Kladivarja tudi rešili uspešno ter dali izredno lepo partijo, ki je daleko nadkriljevala v tehničnem pogledu svojega nasprotnika. Tokrat smo bili z igro naših mladincev zadovoljni, saj se je to pot izkazal tudi napad, ki je v drugem delu igre zabil vse štiri gole v kratkem predlesku. Realizatorja sta bila Marinček ter Mahkovec vsak po dva. Kladi-

Parno in kadno kopalnice kakor tudi pralnica na Slandrovem trgu št. 5, Celje (Sindikalni dom) začne zopet redno obratovati dne 19. t. m.

Zatekla se je lovška psica istrijanka in dva mladiča, tri meseca stara, bele barve z oranžno rumenimi lisami. Spročiti v pisarni Okrajnega lovškega sveta, Razlagova ul. 1, proti nagradi.

Preključem besede, katere sem govorila zoper Mogo Nežo. Glušič Kati, Letuš v Sav. dolini.

Kompletno ogrodje za voz zapravljiček z ol aksami, ugodno prodam. Naslov v upravi.

Čevljarski šivalni stroj »Singer« flahšterparca, prodam, eventualno zamenjam za ženski šivalni stroj. Naslov v upravi.

Zamenjam dve enosobni stanovanji z vsemi pritliklinami za eno dvosobno stanovanje z vsemi pritliklinami. Naslov v upravi.

KINO Metecopal

od 15. do 25. 9. sovjetski film:

Sodišče časti

KINO Dam Celje

od 19. do 21. 9. sovjetski film:

RDEČA RUTA

od 22 do 29. 9. avstrijski film:

DOLGA POT

var je dosegel še dva regularna gola, ki jih pa sodnik kasneje ni priznal.

Posebno je treba pohvaliti mladince, ker so se izkazali skrajno disciplinirani in tovariški ter se vsi odzvali vabilu v okencu ter prišli na postajo. Ti naj bi bili svetel zgled mnogim igralcem liginega moštva, ki so postali nedisciplinirani in na katere odbor sploh ne more več s sigurnostjo računati.

TEKMA ZA POKAL MARŠALA TITA

Sobota : Kladivar 3:2 (1:1)

Kladivar: Klajnšek, Dolinšek, Bernard, Coh, Pleterski, Eših, Truglas, Čeh, Belcer, Hreščak, Končan.

Svojo pokalno tekmo so ligin igralci Kladivarja vzeli popolnoma neresno ter se tudi pozivu niso odzvali. Obojanje vredno pa je tem bolj, ker so dali moško besedo, da se bodo udeležili tekme, potem pa jih sploh ni bilo. Pohvaliti pa je onih šest, ki so se pokazali disciplinirani in so dokazali, da ne spadajo v krog tistih, ki nosijo toliko krivde, da se nahaja moštvo v taki nesrečni krizi.

Igra sama ni bila na višku. Moštvo Kladivarja je celo vodilo deset minut pred koncem z 2:1, nakar je tekmo izgubilo. Oba gola za Kladivarja je dal mladinec Čeh po lepem predlošku Belcerja.

Tako je Kladivar že v prvi tekmi za pokal maršala Tita zaradi nekaterih poudincev, ki so se izkazali napram ostalim netovariško, izpadel. To pa meče slabo luč na celjski nogomet.

Božo Videnšek.

Šah

BRZOTURNIR

Dne 3. t. m. je imelo SSD Celje svoj redni mesečni brzoturnir, na katerem je zmagal Peter Ožar pred Novakom in Kastelicem.

SAHISTI! Naročajte se na naše strokovno šahovsko glasilo »SAH«, ki ga izdaja Šahovska zveza Slovenije v Ljubljani. Letna naročnina znaša 120 din. Glasilo prodaja tudi Šahovski dom v Celju, kavarna Evropa, I. nadstropje.

Mladina v telovadnici!

Splošna telesna vzgoja ustvarja telesno in duševno zdravega človeka, takega človeka, ki se bo brez strahu in omagovanja lotil tudi najtežje življenjske naloge in ki bo mogel vložiti vse svoje sile v borbo za izvršenje našega Petletnega plana, v cilju, da osiguramo proevit in srečno bodočnost naše domovine. To je naloga današnje fizikulture in zato mora postati last vsega delovnega ljudstva, mora postati njih vsakdanja potreba.

Splošna telesna vzgoja je osnova vsaki panogi športa. V naših telovadnicah se bodo vzgajali fizikulturniki, ki bodo dobili osnovno znanje v vseh športnih disciplinah, na kar bodo mogli uspešno pristopiti k izboljševanju svojih in doseganju vrhunskih rezultatov.

Vrednosti splošne telesne vzgoje se mora zavedati vsak vzgojitelj mladine, kakor tudi funkcionarji vseh množičnih organizacij. Stremeti in težiti je treba za tem, da se telovadnice napolnijo do zadnjega kotička z našo mladino in delovnim človekom ter tako zadostiti parolama »množičnost in vsestranost« v fizikulturi.

Redna telovadba vseh oddelkov pri Telovadnemu društvu Celje I (II. osn. šola, ulica 29. novembra) se je pričela v četrtek dne 15. septembra t. l. po sledečem urniku:

Ženski oddelki:

V ponedeljek in četrtek:

Pionirke: od 15. do 16. ure
Mladinke: od 17.30 do 19. ure
Članice: od 19.30 do 21. ure

Moški oddelki:

V torek in petek:

Pionirji: od 16. do 17.30 ure
Mladinci: od 18. do 19.30 ure
Člani: od 20. do 22. ure

OBJAVE

VABILO

Za petek dne 23. septembra 1949 sklicuje SKUD »Ivan Cankar« setanek vseh aktivnih in podpornih članov za volitve delegatov II. kongresa Zveze kulturnet. društev Slovenije v dvorani Okr. sveta (II. nadstropje).

Udeležite se polnoštevno!

Odbor

Vabimo vse tovariše, ki imajo veselje do petja, da se prijavijo društvu SKUD »Ivan Cankar«. Redne vaje so ob torkih in petkih ob 8. uri zvečer v Obrtnem domu.